

Huffmanovo kódování

Huffmanovo kódování je algoritmus, který využívá metodu kódování s proměnnou délkou slova. Hlavní myšlenka je prostá: znaky (nebo symboly), které se v datech vyskytují nejčastěji, jsou kódovány kratší sekvencí bitů, zatímco méně časté znaky mají kódy delší.

Tímto způsobem se celková velikost dat zmenší, aniž by došlo k jakékoli ztrátě informací při zpětném dekódování.

Jak algoritmus funguje (Tvorba stromu)

Proces vytvoření Huffmanova kódu probíhá v několika krocích:

- Analýza četnosti:** Spočítáme, kolikrát se každý znak v textu vyskytuje.
- Vytvoření prioritní fronty:** Každý znak se stane samostatným uzlem (listem) stromu s váhou odpovídající jeho četnosti.
- Stavba binárního stromu:**
  - * Vybereme dva uzly s nejmenší četností.
  - * Spojíme je do nového uzlu, jehož váha je součtem obou.
  - * Tento proces opakujeme, dokud nezůstane pouze jeden kořenový uzel.
- Přiřazení kódů:** Cestě doleva k potomkovi přiřadíme hodnotu **0** a cestě doprava hodnotu **1**.

Příklad v praxi

Mějme slovo: BANANA

- Četnosti: A (3x), N (2x), B (1x).
- Znak 'A' je nejčastější, dostane tedy nejkratší kód (např. 0).
- Znak 'B' je nejméně častý, dostane nejdelší kód (např. 110).

Bez komprese (v ASCII) by každý znak zabral 8 bitů (celkem 48 bitů). Po Huffmanově kódování může celé slovo zabrat například jen 10-12 bitů.

Prefixová vlastnost

Klíčovou vlastností Huffmanova kódování je, že **žádný kód není prefixem (začátkem) jiného kódu**. Díky tomu při čtení bitového proudu (např. 01101...) dekodér přesně ví, kde jeden znak končí a druhý začíná, aniž by potřeboval oddělovače. Jakmile narazí na sekvenci, která odpovídá nějakému znaku v Huffmanově stromu, okamžitě jej zapíše a začne číst další znak od nuly.

Výhody a omezení

Vlastnost	Popis
Beztrátovost	Po dekompresi získáme identická data, bit po bitu.
Optimalita	Je to nejefektivnější metoda kódování jednotlivých symbolů.
Statická vs. Dynamická	Vyžaduje buď uložení tabulky kódů spolu se souborem (statická), nebo složitější výpočet za běhu (adaptivní).
Závislost na četnosti	Pokud mají všechny znaky stejnou četnost, komprese nebude fungovat (soubor se nezmenší).

Kde se Huffmanovo kódování používá?

Huffmanův algoritmus se málokdy používá samostatně, většinou je součástí složitějších kompresních řetězců:

- **Deflate:** Algoritmus v ZIPu a PNG, který kombinuje Huffmanovo kódování s metodou LZ77.
- **Multimedia:** Poslední fáze komprese u formátů JPEG a MP3.
- **Síťová komunikace:** Součást protokolu HTTP/2 pro kompresi hlaviček.

Související pojmy: Binární strom, Algoritmus, Komprese dat, ZIP, JPEG, Bitová hloubka, Entropie.

From:
<https://serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIE

Permanent link:
https://serviceit.cz/doku.php?id=huffmanovo_kodovani

Last update: 2025/12/31 19:46

